

Sygn. akt I CSK 2033/22

POSTANOWIENIE

Dnia 28 czerwca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Grela

w sprawie z wniosku J. S. i M. M.
z udziałem P. [...] spółki akcyjnej w K.
o ustanowienie służebności przysyłu,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 28 czerwca 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawców
od postanowienia Sądu Okręgowego w B.
z dnia 29 lipca 2021 r., sygn. akt II Ca [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od każdego z wnioskodawców na rzecz uczestnika kwoty po 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 13 października 2020 r. Sąd Rejonowy w B. w sprawie wniosku J. S. i M. M. przy uczestnictwie P. [...] Spółki Akcyjnej w K. ustanowił na rzecz uczestnika postępowania na nieruchomości gruntowej, obejmującej działkę ewidencyjną oznaczoną numerem 26/3, położonej w miejscowości C., gmina B., dla której prowadzona jest księga wieczysta [...] /8, służebność przysyłu oraz oddalił wnioski w pozostałym zakresie.

Postanowieniem z 29 lipca 2021 r. Sąd Okręgowy w B. zmienił postanowienie Sądu Rejonowego w ten sposób, że wniosek oddalił.

W skardze kasacyjnej wnioskodawcy, jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, wskazali na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

W ocenie skarżących istnieje potrzeba wykładni przepisów wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, tj.: art. 7 i art. 172 § 1 w zw. art. 292 zd. 2 oraz art. 176 § 1 zd. 2 w zw. art. 292 zd. 2 k.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W judykaturze już wielokrotnie wypowiedziano się na temat charakterystyki skargi kasacyjnej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18, niepubl.). Wskazano tam m.in., że skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej.

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Powołanie się na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wskazania przepisu prawa, którego wykładnia budzi wątpliwości, określenia zakresu koniecznej wykładni, wykazania, że wątpliwości interpretacyjne mają poważny charakter i wymagają zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy, a jeżeli podstawą wniosku w tym zakresie jest twierdzenie o występujących w orzecznictwie sądowym rozbieżnościach wynikających z dokonywania przez sądy różnej wykładni przepisu, konieczne jest wskazanie rozbieżnych orzeczeń, dokonanie ich analizy i wykazanie, że rozbieżność wynika z różnej wykładni

przepisu (por. m.in. niepublikowane postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r. II CZ 102/02, z 28 marca 2007 r. II CSK 84/07, z 11 stycznia 2008 r. I UK 283/07 i z 8 lipca 2008 r. I CSK 111/08).

Tymczasem w przedmiotowej sprawie, wnioskodawcy powołują się na przepisy, które były już przedmiotem zainteresowania Sądu Najwyższego. Wiele cennych informacji na ten temat zawarto w uchwale Sądu Najwyższego z 8 grudnia 2016 r., (III CZP 86/16, OSNC 2017, nr 9, poz. 98). Skarżący nie wykazali, aby zachodziła potrzeba uaktualnienia dokonanej tam wykładni przepisów.

Biorąc to pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej, nie znajdując też okoliczności, które obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu w ramach przedsądu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 520 § 3 w związku z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

[as]